

OTTHON III.

SZKC_101_06

TEGYÜK SZÍNESEBBÉ VILÁGUNKAT

A modul szerzői: Dobrovitzky Katalin,
Kovács Erzsébet,
Korbai Katalin

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangelés, a feldolgozás előkészítése					
I/a A meserészlet megismerése					
A	Mi az, ami a világban fekete? Bevezető beszélgetés. A tanító felolvassa a mesét. 10 perc	Figyelmes hallgatás	Egész csoport együtt – beszélgetőkör Frontális osztálymunka – bemutató olvasás	D1 (Boldizsár Ildikó: Fekete Világkerülő Ember meséi)	P1 (Boldizsár Ildikó: Fekete Világkerülő Ember meséi)
I/b Válassz tevékenységet!					
A	Csoportalakítás tevékenységek szerint. Segítsünk Fekete Világkerülőnek, hogy újra megtalálja a színeket! Minden család vagy spontán csoport választ egy színészt, egy dalnokot, egy költőt és egy festőt. Ők elindulnak, hogy kiállják a próbákat, és így visszaszerezzék a színeket. Ily módon megalakul a költők, a színészek, a dalnokok és a festők csoportja. 5 perc	Önismeret	Csoportmunka – feladatok megosztása		
I/c Válassz színt!					
A	Minden csoport választ a négy színek közül egyet, ez lesz a jelük (sárga, piros, kék, zöld). A csapat minden tagja kap egy-egy színekártyát. 3 perc	Decentrálás	Csoportmunka – megbeszélés	Színekártyák	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. Az új tartalom feldolgozása					
II/a Első próba. Kreatív alkotás: A fekete uralma					
A	<p>A csoportok külön dolgoznak. A színészek csoportja jelenetet alkot, melynek címe: Család feketében. Lehet némajáték is. A költők <i>Fekete otthon</i> címmel költeményt írnak. Ha még nem tudnak írni a csoport tagjai, jegyezzék meg a verset. A dalnokok dalt adnak elő „hangszerekkel” (ceruzakopogás, lábdobogás stb.) „színhez szólóan” a feketéről. Lehet ismert dal átírása vagy szomorú előadása. A festők pedig közös képet vagy szobrot alkotnak, amely fekete embert vagy állatot ábrázol.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Együttműködés Önbizalom Kreativitás Ritmusérzék Fantázia</p>	<p>Csoportmunka –drámajáték, közös alkotás</p>	<p>A teremben található tárgyak mint kellékek, papír, íróeszköz, a teremben található tárgyak mint „hangszerek”, nagy rajzlap, szénceruza vagy agyag</p>	
II/b Az első próbák előadása					
A	<p>A színészek előadják jelenetüket. A költők előadják versüket (lehetőleg kórusban vagy soronként más-más gyerek). A dalnokok hangszeres kísérettel előadják dalukat. A festők bemutatják alkotásukat, ha szükséges, magyarázatot is fűznek hozzá.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Együttműködés Figyelmes hallgatás Önbizalom</p>	<p>Egész osztály együtt – csoportok előadásai</p>	<p>A teremben található tárgyak mint kellékek, a teremben található tárgyak mint „hangszerek”, üres fal vagy tábla, táblagyurma, a szobroknak asztal</p>	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Az első próbák értékelése					
A	Minden csoport, amely teljesítette a próbát, szívárványdarabkát kap a tanítótól. (A tanító egy nagy szívárványt előre nyolc részre vág. Ebből négyet most ad oda a csoportoknak.) 4 perc	Csoportok értékelése Pozitív énkép	Frontális osztály- munka – tanítói magyarázat		Szívárványrajz nyolc darabra vág- va
II/d Hol lehetnek a színek?					
A	A különböző tevékenységekre létrejött csoportokban a gyerekek megbeszélik a válaszokat arra a kérdésre, miért tűnhettek el a színek Fekete Világkerülő életéből. Ezután a csoportok beszámolnak véleményükről. 5 perc	Fantázia, Decentrálás Önálló vélemény meg- fogalmazása	Kooperatív tanu- lás – Gondolkozz, beszéld meg! – ku- pactanács		
B	A különböző tevékenységekre létrejött csoportokban a gyerekek megbeszélik a válaszokat azokra a kérdésre, hogy miért tűnhettek el a színek Fekete Világkerülő életéből, milyen színek tűnhettek el, melyik miért. Megvitatják, hol keresnék a csoportjuk saját színét. 5 perc	Fantázia Decentrálás Önálló vélemény meg- fogalmazása	Kooperatív tanu- lás – indián beszél- getés		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Második próba. A színek megjelenítése					
A	<p>A csoportok a második próbára készülnek. A színészek megjelenítik választott színüket. A csapat minden tagja felkészül arra, hogy elmutogasson valamit, ami jellemzően saját színüket képviseli (pl. ha piros: dinnyevés, ha zöld: fa vagy szabadjelzés stb.). A költők rímeket írnak a színükre. A csoport tagjai olyan szavakat keresnek, melyek összecsengenek a színükkel. Nem kell feltétlenül versnek lennie. (Ha tudnak írni a csoport tagjai, jegyezzék le alkotásukat.) A dalnokok olyan dalokat keresnek, melyekben szerepel a színük vagy egy ahhoz tartozó fogalom, tárgy (pl. sárga: Süss fel Nap!, piros: Tüzet viszek stb.). A dalokat mozgással adják elő. A festők közös festményt készítenek a csapat színéről.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Fantázia Asszociációs képesség Alkotókészség Decentrálás</p>	<p>Csoportmunka – drámajáték, közös alkotás</p>	<p>Papír, ceruza, festékkészlet, rajz-papír</p>	
II/f A második próbák előadása					
A	<p>A színészek elmutogatják színük mozdulatait. Ha akarják, segíthetnek egymásnak a csoport tagjai, nem kell egyedül eljátszani. A többiek találgatnak, mi lehet az. A költők rímeiket olvassák fel párban vagy együtt kántálva. (Ha még nem tudják leírni, párban egymás hívószavára könnyebben megjegyzik a szavakat.) A dalnokok választott dalukat adják elő közös mozgással. A festők kiállítják képüket. Röviden beszélnek róla, majd válaszolnak a közönség kérdéseire.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Kreativitás Önellfogadás Testséma Együttműködés Önbizalom Befogadóképesség</p>	<p>Egész osztály együtt – csoportok előadásai</p>		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/g A második próbák értékelése. A szivárvány kirakása					
A	Minden csoport, amely teljesítette a próbát, újabb szivárványdarabkát kap. (Ezzel összegyűlik mind a nyolc darab.) A szivárványdarabkákat ív alakban felragasztják, és elhelyezik a falon vagy az ajtón. 5 perc	Az összetartozás érzésének erősítése	Frontális osztálymunka – tanítói magyarázat Csoportmunka – kirakó	Szivárványrajz nyolc darabra vágva, ragasztó, nagy papír	
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Hazatérés					
A	Minden „művész” visszatér saját családjához vagy az eredetileg választott spontán csoporthoz. Viszi saját színekártyáját, így minden családnál minden színből lesz. A színekártyákat fonalra fűzik fel, a színláncot elhelyezik a „lakásukban”. 5 perc	Az összetartozás érzésének erősítése	Csoportmunka – közös alkotás	Kilyukasztott színekártyák, fonal	
III/b Csoportértékelés					
A	Pozitív élmény felidézése a „családban” vagy a választott csoportban. Minden csoporttag elmondja, szerinte mi volt nagyon jó a színészeknél, a költőknél, a dalnokoknál, a festőknél. A csoportok beszámolnak az elhangzottakról. 7 perc	Önértékelés Figyelem Önállóság	Kooperatív tanulás – szóforgó, csoportszóforgó		

MELLÉKLETEK

DIÁKMELLÉKLET

D1

Boldizsár Ildikó: Fekete Világkerülő Ember meséi (d1)

TANÁRI MELLÉKLET

P1

Boldizsár Ildikó: Fekete Világkerülő Ember meséi (d1)

P1 Boldizsár Ildikó: Fekete Világkerülő Ember meséi

(Részlet)

Élt az erdő bal sarkában egy boszorkány. Amália volt a neve.

Amáliának napok óta nem sikerült semmi: hétfőn elszakadt a kútban a lánc, s a vödör a vízbe esett, kedden összetörte kedvenc pötytyős bögréjét, szerdán nem találta tizenhét fodros alszoknyáját, csütörtökön elbotlott egy gyökérben, pénteken kifutott a tej, szombaton összegubancolódott a haja, vasárnap meg... vasárnap meg azt hitte, hogy megvakult.

Arra ébredt, hogy semmit sem lát. Nem látja ágya alatt a mohaszőnyeget, ablakán a gesztenyefüggönyt, az ablakpárkányon a kivirító muskátlikat.

Azazhogylátta ő... csak nem tudta, hogy amit lát, az nem más, mint a fekete! Amália sosem látott még feketét, azt sem tudta, hogy mi fán terem. Ismerte a kékeket, zöldeket, fehéreket, barnákat, pirosakat – de a feketéről mit sem tudott.

Ahogy ott álldogált feketévé változott kertjének kellős közepén, és a szeme lassan hozzászakozott a sötétnek, észrevett a kertkapu mellett egy fekete csizmás, fekete köpönyeges, fekete kalapos alakot.

- Ki vagy te? – kérdezte a boszorkány.
- Én Fekete Világkerülő Ember vagyok, és éppen világgá indultam; mennék is, ki tudja, merre, ha nem lenne előttem minden fekete.
- Fekete? Mi az a fekete?
- Én vagyok a fekete.
- Ajaj! – kapott a fejéhez Amália. – Akkor tőled lett itt minden olyan... ilyen... hm... fekete?
- Attól tartok, igen. Minden szín menekül előlem! Elfutnak az állatok, elrepülnek a madarak, és azt kiabálják vissza: „Mi nem akarunk feketék lenni!”
- Én sem akarok fekete lenni! – toppantott Amália.

- Látod, senki sem akar olyan lenni, amilyen én vagyok. Senki sem akarja tudni, milyen vagyok. Ne sírj! Én már megyek is! – búcsúzott tőle a Fekete Világkerülő. De alig tett néhány lépést, kétségbeesve ugrottak szét előtte a színek, és futottak, amerre láttak.
- Ne menj el! Gyere vissza! – kapta el Amália a fekete köpönyeg szélét.
- Ha keresésükre indulnék, tudom, elbújnának, ha kérlelném őket, sose jönnének vissza, mert nagyon félnek tőlem. Ha pedig erőszakkal akarnám a házamban tartani őket, szomorúak lennének és boldogtalanok. Úgy kell cselekednem, hogy megértsek: szeretem mindannyiukat.
- Majd én kitalálok valamit!...

